

Evženie Klanicová

Ohlédnutí za výstavní činností Městského muzea a galerie v letech 1995 - 1996

Za svou krátkou historii připravilo břevclavské muzeum a galerie pro veřejnost již celou řádku výstav. V předkládaném příspěvku v krátkosti připomene výstavy galerijní, jichž bylo v roce 1995 realizováno celkem pět a v roce 1996 pak rovněž pět výstav, i když výstavní program nemohl být dodržen. V budově muzea byl totiž zaznamenán výskyt dřevokazných hub a hmyzu, což si vyžádalo uzavření provozu a následné náročné technické úpravy, které probíhaly do konce roku 1997. Program galerie se zaměřuje na prezentaci výtvarných děl významných regionálních umělců a dle možností rovněž na tvorbu dalších českých výtvarných umělců v širším spektru od malby, přes grafiku až po díla sochařská a uměleckou fotografii. Prostor je rovněž věnován retrospektivním výstavám již nežijících výtvarných umělců.

V roce 1995 vystavoval Cyril Urban, Jaroslav Blažek, František Hodonský ml., Karel Nepraš a Jiří Sopko spolu s díly, které vznikly v rámci břevclavského symposia sochařů. V závěru roku pak představil veřejnosti své skleněné objekty Jan Gajdoš. Výstavní rok 1996 byl zahájen výstavou z tvorby Stanislava Lolka, následovala prezentace prací manželské dvojice Pavel Brázda a Věra Nováková, dále společná výstava obrazů a grafiky C. Urbana, E. Milotové a J. Kiesewettera a nakonec výstava, podávající přehled různých výtvarných projevů Františka Hodonského staršího a jeho tří synů.

Cyril Urban - malba, grafika

Výstavou obrazů a grafiky známého břevclavského výtvarníka Cyrila Urbana otevřela 19. května 1995 své pomyslné brány galerie, která se stala nedílnou součástí nově vzniklého břevclavského muzea.

Malíř Cyril Urban se narodil 7. listopadu 1930 v Jakubovicích na severní Moravě. Ve Valašském Meziříčí se vyučil malířem keramiky a v letech 1949 až 1951 studoval obor grafiky u prof. J. Kousala a prof. V. Ringese na UMPRUM ve Zlíně. Pracoval ve výtvarném oddělení n.p. Gumotex Břevclav, později v hodonínské galerii a v současné době je na volné noze. Vystavuje od roku 1959 v kolektivních výstavách, z těch samostatných jmenujme alespoň výstavu v roce 1964 v hodonínské galerii, v roce 1967 v Mikulově (osvětová beseda), v roce 1968 v Kyjově v nemocnici a v roce 1985 znovu v Galerii v Hodoníně.

Počátek malířské tvorby C. Urbana je nesen v duchu imprese a sám autor se vyznává ze svého obdivu k Paulu Gauguinovi a Vincentu van Goghovi, z českých umělců pak k Antonínu Slavíčkovi. V konfrontaci s různými výtvarnými směry však záhy nalézá Cyril Urban vlastní výrazové prostředky. Zobrazení objektivní reality se u něho děje na podkladě intenzivního vnitřního prožitku. Ve snaze hlouběji proniknout za podstatu věcí se dostává až k fundamentům okolního dění vůbec. Z jeho obrazů hluboce proniká lyričnost, daná emotivním prožitkem a umocněná nejen obsahem, ale i formou zvolených výrazových prostředků. Souběžně s malbou se s nemenším zápalen věnuje také tvorbě grafické.

Tvorba C. Urbana, nejen z posledních let, je projevem vyzrálého umělce, umělecky navýsost poctivého. Skromnost a mravní zásady umělcovi, jeho nechuť ke sbírání pomíjivých veřejných poct jsou zřejmě „na vině“ tomu, že jeho místo v kontextu současné moravské tvorby není zcela doceněno (I. Tunklová).

Jaroslav Blažek - obrazy

Akademický malíř Jaroslav Blažek se narodil 5. prosince 1927 v jihomoravské vsi Kostice. Malířství ho přitahovalo již od mládí, k soustavnému studiu se dostává v roce

1948 - 1950, na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě a posléze od roku 1952 začíná studovat na Akademii výtvarných umění v Praze u prof. Vlastimila Rady a prof. Holého. Samostatně vystavuje od roku 1960, kdy se představil v břeclavské hudební škole.

Blažkova výrazná individualita se projevila již za studentských let a v roce 1957 obdržel dokonce první cenu Akademie. Jak sám přiznává, obdivuje dílo Chagaleovo, kresbu Matissovu a Picassovu a cení si tvorby Legérovy. V počátcích Blažkovy tvorby, v jeho obrazech z okolí Prahy, Hradce Králového, ve studiích aktů, postav a portrétů je patrný vliv školy, projevující se pevnou kompoziční stavbou, světelnou modelací měkce rozvedených tvarů i jakýmsi mlžným koloritem podbarvujícím dílo lyrickou obsahovou notou (J. Maliva). Umělecké zaměření a hledání nových výrazových prostředků vede posléze J. Blažka ke zjednodušené prostorové stavbě, zvýraznění kontury, stavebnosti v obraze a zintenzívnění barevné složky. Celou tvorbou se line úsilí o vyhranění vlastních tvůrčích metod a osobitý projev svébytného malířského názoru. Nejde o módní experimenty, nýbrž o hledání fundamentálních vztahů mezi jevy obecnými a zvláštními.

Jeho pražský ateliér vydává svědectví o životě prosyceném výtvarným úsilím. Najdeme v něm stovky náčrtů, kreseb a studií, desítky dokončených obrazů, návrhy monumentálních realizací, grafiku, textil i řadu prací v keramice, v nichž se zračí jeho vrozené sochařské cítění a snaha dosáhnout nových možností, nedosažitelných malířskými technikami. Mistrovství kresby J. Blažka je umocněno jednotažnou linií, jakoby uklidňující expresivně uvolněný výtvarný projev.

Jaroslav Blažek sice žije v Praze, avšak téměř bytostně sepětí s krajem dětství a mládí, ho často přivádí na Podluží, které pro něj představuje nepřetržitý zdroj inspirací a hledání motivů v každodenním životě jihomoravských vesnic. Nesentimentální reminiscence žijící nepřetržitě v umělcově podvědomí, dávají tušit hlubokému okouzlení folklórem, lidovou písní a ornamentikou, ovšem bez falešného patosu. Jeho výtvarno umocňuje úspěšné výrazové prostředky, temperamentní tahy štětce, jásavá barevnost, jakož i svižně vedená konturová linie. Výslednicí uměleckého vývoje Jaroslava Blažka je vyhraněný výtvarný projev, směřující od popisného verismu k symbolické zkratce.

František Hodonský ml. - malba, grafika

Akademický malíř František Hodonský se narodil 19. února 1945 v Moravském Písku. Po studiích na Střední umělecko - průmyslové škole v Uherském Hradišti (1959 - 1963) odchází na Akademii výtvarných umění v Praze a studuje u prof. Františka Jiroudka. I když obraz byl vždy v centru umělceva zájmu, v podstatě už od dob studií věnuje pozornost drobné plastice, v jejímž pojetí se snaží ověřit si určitý daný tvar, a také tvorbě grafické. Zde klade důraz na potřebu dalšího zjednodušování a prověřování životaschopnosti tvarů. Samostatně vystavuje od roku 1976.

Ač nyní Pražák, profesor na Akademii výtvarných umění, neustále se vrací na jižní Moravu, kde má nejen své rodinné zázemí a spoustu přátel, ale kde rovněž nachází vnitřní rovnováhu a usmíření. Tento kout naší vlasti, krajina lužních lesů, vod, mokřin a třípytných přírodních zákoutí, pro něj zároveň představuje stálý a nenahraditelný zdroj inspirací. Veden potřebou nezůstat lhostejný k danému přírodnímu prostředí zde nalézá i přesvědčujících odpovědí na otázku proč vlastně malovat. Malovat tak, aby byl z viditelného světa odhalen a rozpoznán smysl ukrývaný za tvary. Nepopisný sdělný projev F. Hodonského dokonale vyjadřuje hloubku i šířku vlastního duchovního světa, světa proměn a zvrátů, o němž vydává jasné, i emocionálně podbarvené svědectví. Vlastní intelektuální schopnosti a abstraktní myšlení pojící se s mírou nepřehlédnutelného talentu představují fundament střídmosti hledání nazírané přírody, jež se pak ubírá novými poetickými směry v duchu nefigurativní estetiky.

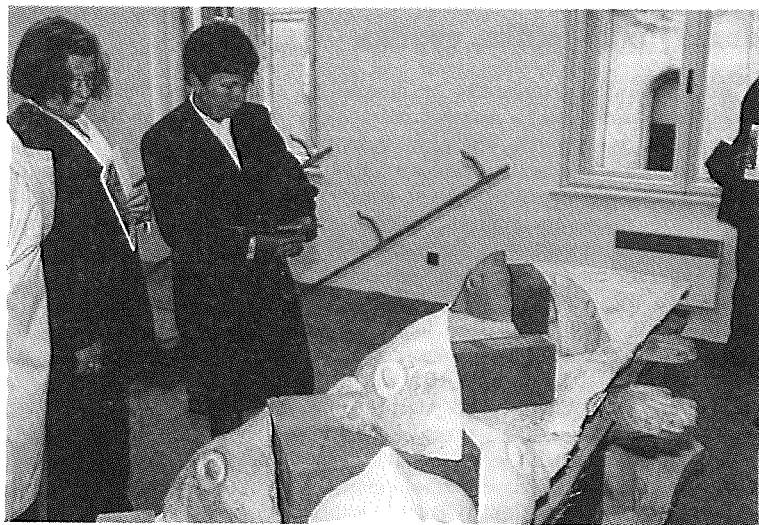
Jak sám říká, potřebuje pro vznik obrazu vyzvání ve formě vizuálního nebo smyslového zážitku, který časem vykrytalizuje z podvědomí do podstatných obrazových znaků. Je to proces, počátek cesty, který mu dodává pocit jistoty, že přírodu ani sebe neobešel, neošidil. Osobitost výtvarného projevu Františka Hodonského, jeho neotřelá setkání s přírodou, dávají plně vyzníť onomu posvátnému tajemnu, jež zůstává lidskému rodu stále skryto.

K. Nepraš, J. Sopko a I. břeclavské sympozium sochařů

V letních měsících roku 1995 pořádala nadace Lux et lapis v Břeclavi I. sympozium sochařů, bohužel zatím i poslední. V sídle nadace na Širokém dvoře u Ladné se sešli, aby tvořili v poštorské kamenině jak renomovaní umělci, tak studenti vyšších ročníků Akademie výtvarných umění v Praze. Na zářijové výstavě v prostorách břeclavské galerie svá díla prezentovali prof. Karel Nepraš, prof. Jiří Sopko, akademičtí sochaři Michal Blažek, Mário Kotrba, Pavel Míka, Jan Sekal, Jiří Pliešтик a v současné době již rovněž absolventi Marie Šeborová, Robert Novák, Štefan Michalko, Tomáš Vejvodský a Jaromír Švaříček.

Všimněme si blíže jen některých osobností. Sochař, kreslíř a ilustrátor, od roku 1991 prof. AVU, Karel Nepraš se narodil 2. dubna 1932 v Praze. V letech 1948 - 51 navštěvoval keramickou školu a posléze studoval u prof. J. Laudy na Akademii výtvarných umění v Praze, kterou absolvoval v roce 1957. Od dob studií je znám jako autor ilustrací a kreseb, vydaných dvakrát knižně, v nichž jsou humorně glosovány doprovodné texty. Jeho humor šokuje, ale neuráží, není laskavý, ani krutý.

Sochařské dílo K. Nepraše krystalizovalo delší dobu a není ani příliš rozsáhlé, vzhledem k náročné technice vzniku i vzhledem k nucené odmice v sedmdesátých letech, kdy byl vyloučen z oficiálního českého výtvarného života. Jeho raná díla v kovu, sice jakoby nabízela výhradně estetický zážitek, ve skutečnosti však jsou zásadně sochařská, ač nekonvenční a atypická, ovlivněná procesem vzniku v galvanické lázni. Tělesnost plastik vytvářejí skrumáže různých prvků a jakési existenční tajemno jim paradoxně dodává na vážnosti. Pro druhé období sochařské tvorby K. Nepraše z přelomu let šedesátých a sedmdesátých jsou typické odlévané litinové nápadně ploché figury, jejichž strohý vzhled je zjemňován různě upraveným plechem, svéráznými textilními doplňky a posléze i primitivními pohybovými mechanismy. Nejvýznamnější dílo z tohoto období - „Rodina připravená k odjezdu“ (1969-70) bylo z rozhodnutí úřadů zničeno.



Obr. 1 – Z výstavy K. Nepraš, J. Sopko a I. břeclavské sympozium sochařů

Třetí období počínaje léty osmdesátými, dosud neuzavřené, je charakterizováno návratem od siluety k objemu, k montáži odlévaných litinových dílů s prefabrikovanými předměty většinou utilitárního charakteru (litinové roury, kameninová umyvadla, výlevky, vodovodní kohoutky, gumové hadice apod.). Vzniklý celek představuje ojedinělou, precísní kompozici s hluboce promyšlenou volbou netradičních doplňků. „Těmito svými

díly osmdesátých let splňoval Karel Nepraš vynikajícím způsobem nároky soudobé postmoderní brikoláže, v níž užití neoriginálních prostředků musí být vyváženo magickým působením nově složeného objektu i jeho metaforickými obsahy... Neprašovo dílo svou mnohotvárností, mnohovýznamností i dráždivou ambivalencí chápání a vyjádření člověka trvá nad módními proudy a trendy a zůstává stále aktuální součástí nejen českého umění" (Marie Halířová, 1992).

Jiří Sopko se narodil 20. února 1942 v Dubové na Podkarpatské Rusi. V letech 1960 - 1966 studoval na Akademii výtvarných umění v Praze pod vedením Jiřího Horníka a Antonína Pelce, kde pak sám určitou dobu působil jako odborný asistent v ateliéru J. Smetany. V roce 1987 se stal členem Sdružení 12/15, od roku 1992 je členem Umělecké besedy, o dva roky dříve byl jmenován profesorem AVU. V rámci kolektivních výstav se poprvé představil roku 1967, na výstavě „Nová jména“ v galerii V. Špály. samostatně vystavuje od roku 1970 a to nejen v našich renomovaných galeriích, ale také např. v Amsterodamu, Bělehradě, Budapešti, Mnichově či Basileji.

Pro počáteční tvorbu J. Sopka je příznačné hledání vlastního uměleckého já i určité vnější impulsy, jejichž projevem je groteskní figurace. Tvorba J. Sopka značně reagovala a reaguje na společenskou situaci, vždy s groteskní nadsázkou a více či méně v rovině symbolů. Barevná složka výtvarného projevu umělce je založena na ostrých kombinacích zářivě čistých tónů, ve vlastním výtvarnu jsou pak podány charakteristické figury svérázné kinetiky, často zmožené a posléze redukované na motiv hlavy s drastickou grimasou. Od osmdesátých let vizuální krutost ustupuje harmoničtějšímu, jakoby smířlivějšímu tónu sdělení, které upřednostňuje v celé řadě akvarelů, dávajících vyniknout Sopkově mistrné kresbě. Spolupracoval i s mimem C. Turbou, jehož koncepce přesně stylizované poetické cirkusové grotesky ve spojení s niternou subjektivní výpovědí je naturelu akademického malíře Jiřího Sopka velmi blízká.

Jan Gajdoš - skleněné objekty

Jan Gajdoš se narodil 10. července 1941 ve Zlíně v rodině akademického malíře Rudolfa Gajdoše. Po studiu na umělecko - průmyslové škole v Uherském Hradišti studoval v letech 1960 - 1966 na VŠVU v Bratislavě. U prof. Vincenta Hložíka studoval grafiku, na níž se speciálně zaměřuje, blízká je mu technika ryté asfaltové litografie - litografická mezzotinta. Dalším autorovým tvůrčím zaměřením jsou realizace monumentálních vitráží a skleněných předělů pro architekturu, včetně menších skleněných objektů, které vystavoval v břeclavské galerii. Skleněné objekty, vitráže a architektonické předěly řeší většinou i s autorskou realizací, v technice leptaného krystalického skla, ale také v klasické olověné vitráži, reliéfních mozaikách, goblénech a intarsích. Od roku 1971 realizoval Jan Gajdoš téměř šedesát monumentálních vitráží technikou leptaného skla v celkové ploše přes 500 m². Za všechny jmenujme např. v roce 1975 Kantáta - Dům umění, Filharmonie Zlín, 1987 Větr - Kulturní dům Uh. Hradiště, 1988 Sakura - firma Fuji Minilab Zlín, 1988 Les - společenský sál Dukovany, 1990 Úpatí - reprezentační dům Naran - Praha v Ulan Bataru.

Jan Gajdoš vystavuje od roku 1966, jak samostatně, tak v kolektivních výstavách doma i v zahraničí, jejichž počet přesáhl již pět desítek. Jeho tvorba je zastoupena ve sbírkách Národní galerie Praha, Slovenské národní galerie Bratislava, Moravské galerie Brno, Galerie grafiky Zirc Maďarsko, Galerie výtvarného umění Hodonín, Galerie Zlín, Slovákého muzea v Uherském Hradišti.

Stanislav Lolek - výběr z díla

Stanislav Lolek se narodil 13. listopadu 1873 v Paloníně na severní Moravě. Po ukončení školní docházky studoval v letech 1885 - 1889 na reálném gymnáziu v Prostějově a poté dva roky na lesnické škole v Písku. Po jejím absolvování byl zaměstnán jako lesní příručí ve Lnářích. Zájem o výtvarné umění však převážil. Od roku 1895 studoval na Akademii výtvarných umění v Praze u prof. J. Mařáka, A. Slavíčka

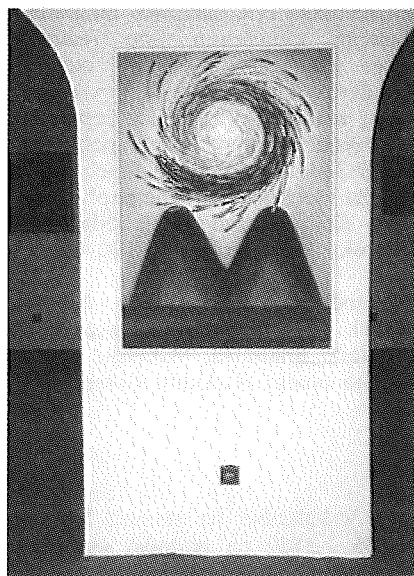
a R. Ottenfelda, ve studiu pokračoval v Mnichově, na grafické škole u prof. Neumanna, Wolfa a Heinemanna. V roce 1907 podnikl cestu do Francie a Belgie a v roce 1909 do Jugoslávie. Po první světové válce, které se jako voják účastnil, podnikal další cesty Evropou a pravidelně pobýval na Slovensku. Ve dvacátých letech se usadil na Slovácku, konkrétně v Uherském Hradišti, kde se stal v letech 1929 až 1935 ředitelem Slováckého muzea. 9. května 1936 zemřel a je pochován na hřbitově v Mařaticích.

Stanislav Lolek, významný představitel impresionismu, je v povědomí veřejnosti zapsán zejména jako krajinář. Hlavní vliv na Lolkovu tvorbu měli jeho učitelé na pražské akademii, umělec však záhy dospěl k osobitému autorskému stylu moderní české krajinomalby. První pobyt ve Francii jej obohatil o nové jistoty kompoziční i barevné skladebnosti, které se projevují v harmonickém souznění dějové podstaty a světelných procesů v krajině.

Kromě krajinomalby zaujímají v jeho tvorbě významné místo i lovecká zátiší a zvířecí tematika, mající kořeny v jeho původním povolání a celoživotní zálibě v myslivosti. Svěbytný autorský rukopis kreseb vyznívá velmi svěžím dojmem a jeho cyklus liščích námětů inspiroval R. Těsnohlídka a L. Janáčka ke známému zpracování příběhů o Lišce Bystroušce. Lolkova tvorba se trvale zapsala do našeho výtvarného umění a jeho díla jsou součástí sbírek i expozičních kolekcí Národní galerie v Praze, Moravské galerie v Brně, Muzea umění v Olomouci, Státní galerie ve Zlíně, Muzea umění v Hradci Králové, OGVU v Ostravě, Západočeské galerie v Plzni, Galerie výtvarného umění v Hodoníně, muzeí v Uherském Hradišti, Prostějově, Strakonici a jinde.

Pavel Brázda, Věra Nováková - výběr z díla

Pavel Brázda se narodil 21. srpna 1926 v Brně. V mládí jej velmi ovlivnila obsáhlá rodinná knihovna, vážná hudba i jazz a v jedenácti letech začal jako samouk malovat. V roce 1946 odešel do Prahy na UMPRUM, po vyloučení byl přijat na Akademii výtvarných umění, studoval v ateliéru prof. Sychra. Na konci roku 1948 byl ze studií vyloučen a učil se malířem pokojů. V první polovině 50. let absolvoval odbornou školu uměleckého průmyslu a živil se kresbami pro časopisy, lékařské a přírodovědné publikace, občas i knižní ilustrací. Na přelomu 60. a 70. let uspořádal několik



Obr. 2+3 – Výstava „Pavel Brázda, Věra Nováková – výběr z díla“

výstav a posléze pracoval deset let v kotelně 1. zubní kliniky na Albertově. V té době začal P. Brázda využívat xerografii v rámci svého „nekonečného pásma“ kresebných kompozic na nejrůznější životní variace, v nichž pokračuje i v současné době. Nová politická a společenská situace přinesla sice P. Brázdovi uměleckou i osobní rehabilitaci, ale nadále spolupracuje pouze s mladými nezávislými výtvarníky. V roce 1990 vyšel Brázdův portrét v Revolver Revue č. 14 a jeden z jeho Astronautů se stává značkou týdeníku Respekt.

Věra Nováková se narodila 17. ledna 1928 v Praze v rodině právníka. V devatenácti letech byla přijata na Akademii výtvarných umění do školy figurálního malířství prof. Sychry. V rámci studentských čítek byla vyloučena z AVU i ze všech ostatních škol. V roce 1950 se vdala za Pavla Brázdu a v roce 1959 se jim narodila dcera Kateřina. V roce 1964 vyšla knížka Josefa Hiršala a Bohumily Grögerové „Co se slovy všechno poví“, na níž se Brázdovi výtvarně podíleli a pro Věru Novákovou představovala tato práce podnět k řadě kreseb a obrazů s tematikou písmen. V posledních dvaceti letech malovala Věra Nováková řadu portrétů - např. manželů Bendových, kardinála Berana a kardinála Tomáška.

Životní a tvůrčí partnerství manželů Brázdových je od „časů prvních pětiletých“ jedinečným svědectvím života na pozadí neradostné kapitoly dějin- dvojí brázda v úhoru let padesátých, jak pravil básník Jiří Kuběna, a možno dodat i let následujících. Díky nejruznějším okolnostem vždy stály na okraji poválečného kulturního dění, inspiraci nacházeli na periferiích a zejména P. Brázda se celý život dobře cítil v každém neoficiálním prostředí. Obrazy Pavla Brázdy ukazují pravdivý rub falešné situace, vyprávějí nesentimentální příběhy obyčejných lidí, jejichž truchlivost je tlumena důstojností tradice a přirozeným půvabem sousedské atmosféry. V obrazech Věry Novákové se po celá léta zračí jednoduchý malířský výraz ve snaze něco podstatného vyjádřit. Kromě poetické hry s tvary a významy písmen, se v některých námětech objevují zřetelné křesťanské myšlenky, které malířka prezentuje a „vyjadřuje co nejpřirozeněji, aby se projevila síla intuice a energie vlastní konkrétní věčnosti“ (Věra Jirousová)

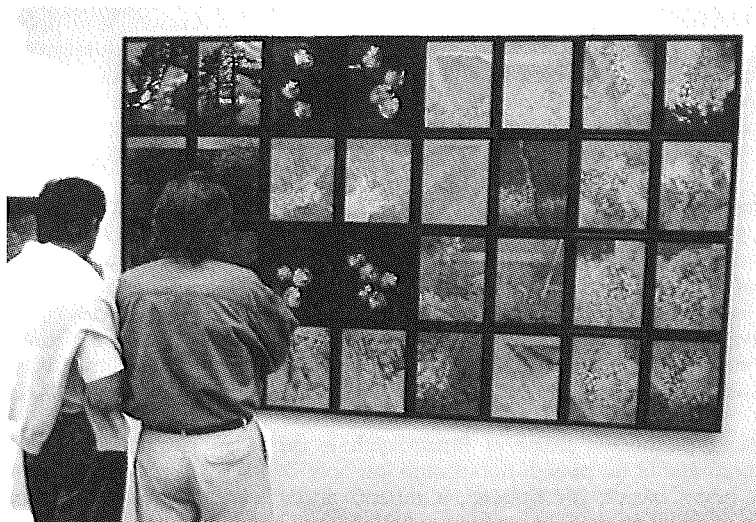
Eva Milotová, Josef Kiesewetter, Cyril Urban – malba, grafika

V prostorách břevlavske galerie se touto výstavou představili dva muži a jedna žena, tedy $2 + 1 = 3$, tři, číslo téměř magické, skrývající v sobě řadu symbolik. Tři umělci, které spojuje intenzivní sepětí vlastního života s uměleckou tvorbou, sepětí někdy těžké, plné napětí, jindy zase naplněné vnitřním pocitem uklidnění v naději zúročených zpětných vazeb krásy a prožitků.

Cyril Urban narozený, jak již bylo řečeno, 7. listopadu 1930 v Jakubovicích, vystavuje od roku 1959, např. v roce 1985 na Přehlídce československého výtvarného umění v Praze nebo v roce 1990 v Domě umění v rámci I. nového zlínského salónu. Nefigurální impresivní hra barev v obrazech C. Urbana, jakoby vtahovala diváka nenásilnou formou do svazku intimního partnerství a zároveň podněcovala jeho představy a fantazii. Za téměř čtyřicet let tvůrčího vývoje vytvořil Cyril Urban dílo, které zřetelně odráží základní umělecké krédo - nesmlouvavá umělecká poctivost, hluboké prožití a promyšlený předlohy před jejím převedením do výtvarné podoby a formálně dokonale zvládnutá technika (Ilona Tunklová).

Josef Kiesewetter se narodil 10. února 1934 v Novém Jičíně, v druhé polovině padesátých let pak studoval užitou a propagační grafiku na Střední umělecko - průmyslové škole v Uh. Hradišti. Vystavuje od roku 1959, mimo jiné v galeriích ve Zlíně, Uherském Hradišti, Českých Budějovicích a v Hodoníně. Je členem Sdružení výtvarných umělců moravských. Po studiu pracoval souběžně ve výstavnictví a výstavní grafice, na úpravě knih a vědecké knižní ilustraci, svou pozornost věnoval scénické a propagační tvorbě, volné grafice, malbě či tepanému měděnému plechu.

Josef Kiesewetter vidí svět poněkud jinak, tedy jinak v kontextu prezentované výstavy. Jakkoliv mají jeho obrazy často literární myšlenku, výtvarný projev je prvořadý a napovězené podněcuje k hlubokému zamyšlení, k dialogu, aniž by bylo cokoliv vnucováno. Zdá se, že jen námi samotnými, našim vnitřním životem, je v obrazech



Obr. 4 - Cyril Urban – malba, grafika

objevována křehká podmanivá krása, která může ve svých důsledcích umocnit onu očistnou duchovní sílu. Kompoziční, strukturální, technické či barevné principy výtvarného pojetí a ztvárnění umělce mají svou kvalitu v plném kontextu. Jeho práce naplněné zpěvným lyrismem i hloubavou nostalgií potěší a zároveň poskytnou i prameny neotřelých živoucích zážitků.

Eva Milotová se narodila 7. října 1949 v Hulíně. V letech 1964 - 68 studovala u prof. Jana Blažka na Střední uměleckoprůmyslové škole v Uherském Hradišti. Samostatně vystavuje od roku 1970, je členkou Sdružení výtvarných umělců moravských.

František Hodonský a synové

V září r. 1996 u příležitosti oslav 950. výročí od první písemné zmínky o Břeclavi a tradičních Břeclavských svatováclavských slavností zahájilo muzeum a galerie výstavu z díla známé rodiny breclavské výtvarníků, výstavu nazvanou pracovně 4 x Hodonští.

František Hodonský st. se narodil 28. března 1925 v Moravském Písku, většinu tvůrčího života však prožil v Břeclavi. Vyučil se malířem dekorací ve Zlíně, na umělecko - průmyslové škole v Uherském Hradišti byl žákem Vladimíra Hrocha a Jana Blažka, v Brně soukromě navštěvoval ateliér akademického malíře Josefa Zamazala. Uspořádal přes třicet samostatných a téměř 20 společných výstav, je členem Unie výtvarných umělců jihovýchodní Moravy.

Celou tvorbou F. Hodonského se jako Adrianina nit vine a odráží láska k jižní Moravě, kterou vštěpoval i svým třem synům. Je znalcem zdejší přírody a trvalé mladistvé okouzlení ho nutí ke stálému objevování nových neotřelých pohledů. Jeho živoucí krajiny jsou plné poetického kouzla a jak sám říká, nemusí v přírodě nic hledat, protože mu vše sama nabízí. I klid, i intimitu a útulnost, citové vzrušení a radost, až se točí hlava.

Starší obrazy jsou dokladem věčné transpozice námětů, detailně i barevně propracované, postupně směřující přes dokonalé výtvarné podání a zahuštění výrazu k prostorovému a barevnému zjednodušení a důrazu na vnitřní poetiku námětu. Jeho krajiny však nejsou únikem do světa snu, jsou vědomým a záměrným příklonem k tvrdé zemité realitě.

František Hodonský jr. se narodil v Moravském Písku. Po střední škole studoval v letech 1963 - 1969 na Akademii výtvarných umění v Praze, samostatně vystavuje od roku 1976. V roce 1991 se stal profesorem AVU v Praze a je členem Umělecké besedy.

Stěžejním momentem tvorby F. Hodonského je sice malba, věnuje se však i drobné plastice a tvorbě grafické, která u něho pramení z potřeby věci zjednodušovat a hlouběji prověřovat jejich životaschopnost.

Jak sám říká, jižní Morava pro něj představuje stálý a nenahraditelný inspirační zdroj, stále nacházení vnitřní rovnováhy. S rozvahou a mistrovstvím umně vyjadřuje hloubku a šíři svého myšlenkového světa, přičemž svá sdělení nevydává pudově. Jasné a zároveň emocionální obrazy jsou výslednicí určitého napětí, plného proměn a zvratů.

NAVEČER

28. srpna mě překvapil v parku nekonečný příval
zeleného světla. Modelovalo cizokrajné stromy
do protáhlých vznešených siluet, krajina vyzářovala
napětí zevnitř a povznášela moje vědomí
blíž ke snu, k představě něco takového namalovat.
(Ze sbírky F. Hodonského KRAJINA - LAZURY)

Ivan Hodonský se narodil 9. prosince 1946 ve Znojmě. Vystudoval Střední průmyslovou školu keramickou v Bechyni u prof. Bohumila Dobiáše ml. Samostatně vystavuje od roku 1970 a z jeho realizací vzpomeňme alespoň obřadní síň ve Strakonici, lázně Třeboň, nádraží Zliv, keramické plastiky ve Vyšším Brodě, Velkých Bílovicích, Valticích či fontánu v KB Břeclav.

Keramika náleží k jednomu z nejstarších výtvarných projevů lidstva, v našem kraji má velmi bohatou tradici a i v současném přetechizovaném světě se k ní výtvarníci stále častěji vrací. V tvorbě Ivana Hodonského lze pozorovat jakési stírání hranic mezi volným a užitým uměním, od účelových váz a žardiniér k dekorativní plastice a reliéfům v interiérech i exteriérech řady staveb. Výtvarná invence, řemeslná zdatnost, rozvaha a citlivý přístup se snoubí s jemu vlastním humorem v jeden kultivovaný celek plný optimistických vizí.

Nejmladší syn Josef Hodonský se narodil 8. listopadu 1952 ve Valticích. K „výtvarničtině“ se dostal až v době, kdy pro své děti zhotovoval dřevěné hračky. Pro řezbářskou práci Josefa Hodonského, v níž lze pozorovat prvky naivismu a zároveň náběh k profesionalismu, je typická tvarová jednoduchost, robustní hmotné podání a oproštění se od podružných detailů. Plastiky působící velmi citově, vkusně a zároveň životně v respektu ke kráse zvoleného materiálu. Neživoucí kousek dřeva je oživen, vnitřní charakter ztvárněných postav až provokuje a člověk se ocitá blíže k lůnu přírody v celé její kráse, prostotě.